

Pharmacon exameneisen Adviseren 2 - 2022

Adviseren en informeren over UAD-geneesmiddelen per indicatiegebied

Verkoudheidsklachten

Passend advies geven

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *(allergische) rhinitis (neusslijmvliesontsteking);*
- *bijholteontsteking (sinusitis);*
- *hooikoorts (pollinose);*
- *verkoudheid, verstopte neus, loopneus;*
- *hoest (droge hoest en productieve hoest)*

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
 - o Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn bij verkoudheidsklachten (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik:

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *(allergische) rhinitis (neusslijmvliesontsteking);*
- *bijholteontsteking (sinusitis);*
- *hooikoorts (pollinose);*
- *verkoudheid, verstopte neus, loopneus;*
- *hoest (droge hoest en productieve hoest)*

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat middelen bij neusslijmvliesontsteking zijn (zie bijlage 1)
 - o Uitleggen wat middelen bij pollinose zijn (zie bijlage 1)
 - o Uitleggen wat een combinatiepreparaat is
 - o Toelichten welke neusdruppels en –sprays en tabletten er zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke inhalatieproducten er zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke middelen er bij verschillende soorten hoest zijn (zie bijlage 1)
 - o Toelichten welke fytotherapeutische stoffen in UAD-geneesmiddelen bij verkoudheidsklachten zitten (bijlage 2)
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's zijn bij het gebruik van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik tussen UAD-geneesmiddelen met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Eindterm 14 e

- Benoemen welke verschijnselen kunnen optreden bij een overdosering van UAD-geneesmiddelen (bijlage 1)

Eindterm 14 f

- Benoemen welke acties de klant moet ondernemen als sprake is van een overdosering van een UAD-geneesmiddel

Eindterm 15

- Benoemen in welke situatie een klant wordt geadviseerd naar de huisarts te gaan

Eindterm 19

- Toelichten in welke situaties de klant risico loopt op gezondheidsschade

Huidklachten

Passend advies geven

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *desinfectie (ontsmetten) van huid en wonden;*
- *koortslip (herpes labialis, koortsuitslag, koortsblaasjes);*
- *zwemmerseczeem (tinea pedis, voetschimmel);*
- *wratten, likdoorns (eksterogen), steenpuist;*
- *(jeuk en pijn bij) insectenbeten en –steken;*
- *luieruitslag;*
- *huiduitslag (eczeem, dauwworm), acne;*
- *hoofdluis*

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
- Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn
 - o virale aandoeningen van de opperhuid
 - o bacteriële aandoeningen van de opperhuid
 - o schimmelaandoeningen van de opperhuid
 - o afwijkingen in de verhoorning van de opperhuid
 - o afwijkingen in de talgklierfunctie van de lederhuid
 - o de relatie tussen micro-organismen en huidaandoeningen
 - o de belangrijkste soorten micro-organismen
 - o de invloed van de belangrijkste soorten micro-organismen op de huid

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn bij huidklachten (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o De basisprincipes van reiniging en ontsmetting van de huid uiteenzetten

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik

De kandidaat kan voor de indicaties:

- *desinfectie (ontsmetten) van huid en wonden;*
- *koortslip (herpes labialis, koortsuitslag, koortsblaasjes);*
- *schimmelinfectie*
- *zwemmerseczeem (tinea pedis, voetschimmel);*
- *wratten, likdoorns (eksterogen), steenpuist;*
- *(jeuk en pijn bij) insectenbeten en –steken;*
- *luieruitslag;*
- *huiduitslag (eczeem, dauwworm), acne;*
- *hoofdluis*

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen bij huidklachten (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat reiniging- en ontsmettingsmiddelen voor de huid zijn (bijlage 1)
 - o Verklaar welke UAD-geneesmiddelen er zijn bij huidklachten (bijlage 1)
 - o Uitleggen wat een combinatiepreparaat is
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik tussen UAD-geneesmiddelen met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Overige indicaties

(kinderziektes, stoppen met roken, nervositeit, reisziekte, noodanticonceptie en vaginale schimmelinfecties)

Passend advies geven

De kandidaat kan voor de overige indicaties waaronder valt:

- *kinderziekten;*
- *nicotinesubstitutie (stoppen met roken);*
- *psychische klachten*
- *reisziekte;*
- *morningafterpil*
- *overgangsklachten*
- *vaginale schimmelinfecties*
- *urineproblemen*

Eindterm 7

- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een specifiek UAD-geneesmiddel
- Benoemen wat een passend advies is, ingeval van een vraag naar een product met een specifieke werkzame stof

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 9

- De meest belangrijke indicaties benoemen waarvoor UAD-geneesmiddelen worden verkocht (zie bijlage 1)

Eindterm 10 a

- De meest voorkomende klantvragen en gezondheidsklachten benoemen
 - o Benoemen wat de belangrijkste oorzaken en symptomen daarvan zijn

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat de belangrijkste aspecten van de noodanticonceptiepil zijn

Eindterm 10 e

- Benoemen wat de eerste en tweede keus UAD-geneesmiddelen zijn

Inlichten over gevolgen van gebruik

De kandidaat kan voor de overige indicaties waaronder valt:

- *kinderziekten;*
- *nicotinesubstitutie (stoppen met roken);*
- *psychische klachten*
- *reisziekte;*
- *morningafterpil*
- *overgangsklachten*
- *vaginale schimmelinfecties*
- *urineproblemen*

Eindterm 12

- Toelichten wat de aard is (eigenschappen) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
 - o Uitleggen wat een combinatiepreparaat is
- Toelichten wat de indicatie is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de te verwachten effecten zijn bij gebruik van beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Eindterm 14 a

- Beschrijven wat de relevante contra-indicaties zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 b

- Benoemen wat de relevante bijwerkingen zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (zeer vaak (1:100) en vaak (1:1000)) (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 c

- Aantonen wat de aanwijzingen voor onjuist gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 14 d

- Uitleggen wat de risico's zijn van combinatiegebruik met andere UAD-geneesmiddelen of gezondheidsproducten

Eindterm 15

- Benoemen in welke situatie een klant wordt geadviseerd naar de huisarts te gaan

Eindterm 19

- Toelichten in welke situaties de klant risico loopt op gezondheidsschade

Homeopathie

Eindterm 8

- Benoemen wat een passend advies is over het gebruik van een UAD-geneesmiddel naar aanleiding van een gezondheidsvraag of een vraag over een kwaal of aandoening

Eindterm 10 b

- Benoemen wat de beschikbare UAD-geneesmiddelen zijn (bijlage 1 en 2)
- Uitleggen wat de werking is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Benoemen wat de werkzame stof is (of werkzame stoffen zijn) van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 2)

Eindterm 10c

- De essentie van de homeopathie samenvatten
- De basisprincipes van de homeopathie toelichten
 - o Op hoofdlijnen uitleggen hoe homeopathica werken

- o Toelichten aan welke eisen de toediening moet voldoen
 - o Uitleggen wat een homeopathisch simplex is
 - o Uitleggen wat een homeopathisch complex is
- Toelichten welke specifieke risico's kunnen gelden voor homeopathica
- Toelichten welke groep aandoeningen met name geschikt is voor homeopathische behandeling
- Herkennen of het een homeopathisch of fytotherapeutisch geregistreerd geneesmiddel betreft (bijlage 1).

Eindterm 10 d

- Benoemen wat de juiste dosering is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Toelichten wat de juiste wijze van gebruik is van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)

Eindterm 13

- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen wat de risico's bij het gebruik zijn van de beschikbare UAD-geneesmiddelen als de klant behoort tot een van de risicogroepen (bijlage 1 en 2)
- Aantonen welke groepen mensen meer risico lopen bij het gebruiken van UAD-geneesmiddelen (kinderen, ouderen, zwangere vrouwen, vrouwen die zwanger willen worden of vrouwen die borstvoeding geven, klanten met een ernstige orgaanfunctiestoornis (m.n. lever en nieren), klanten met een aandoening als diabetes en een hart- en vaatziekte, klanten die de Nederlandse taal niet machtig zijn, bestuurders van voertuigen en bedieners van machines)

Bijlage 1

Producten – 2022

Hooikoorts

- Allerfre
- Allergo-COMOD
- Allerga Fexotabs
- Carelastin oogdruppels
- Prevalin
- Reactine

Verkoudheid, verstopte neus, loopneus

- Bisolnasal
- Coldrex Xyloset
- Dampo Verkoudheidsbalsem
- Luuf Verkoudheidsbalsem baby
- Luuf Verkoudheidsbalsem kind
- Otrivin
- Otrivin Duo
- Vicks Sinex
- Vicks Vaporub

Droge hoest

- Natterman Bronchicum Extra Sterk
- Natterman Noscasan
- Roter Noscapect
- Bisolnex

Productieve hoest

- Mucodyne Adult
- Natterman Bronchicum
- Gelodurat

Desinfectie

- Betadine Scrub
- Betadine Shampoo
- Betadine Zalf
- Betadine Zalfgaas
- Dettol Med concentraat

- Dettol Med huidspray

Schimmelinfectie

- Canesten Skin
- Daktarin
- Daktarin Nagellak
- Lamisil
- Lamisil Once

Koortslip

- Zovirax Duo

Wratten

- Formule W

(jeuk en pijn bij) Insectenbeten en –steken

- Nestosyl

Huidklachten

- Daro Trekzalf
- Daro Zinkzalf

Hoofdhuidklachten

- Selsun

Jet-lag

- Davitamon melatonine
- Melatonine Pharma Nord
- Nytol melatonine
- Shiepz melatonine
- Valdispert melatonine

Nicotinesubstitutie

- Nicorette kauwgom 2mg freshfruit
- Nicorette kauwgom 2mg menthol mint
- Nicorette kauwgom 4mg menthol mint

Nervositeit

- Valdispert 45 mg
- Valdispert 450 mg

Reisziekte

- Primatour
- Suprimal

Noodanticonceptie

- NorLevo
- EllaOne

Urinewegproblemen

- Granufink Femina
- Granufink Prosta
- Granufink Prosta Forte
- Roter Cystiflora (voorheen Roter Uva-Ursi)

Vaginale schimmelinfecties

- Canesten Gyno

Homeopathie

- A. Vogel Arnica D6
- A.Vogel Aesculaforce druppels
- A.Vogel Drosera complex

- A. Vogel Hepar Sulfuris D4
- A. Vogel Hyperisan
- A. Vogel Pollinosan tabletten
- A.Vogel Salvia ø
- A.Vogel Silicea D6 en D12
- A. Vogel Thuja ø
- HEEL Diarrheel
- HEEL Gastricumeel
- HEEL Oteel
- HEEL Traumeel S
- VSM Arnica Montana D6
- VSM Nisyleen
- VSM Okugest
- VSM Tonsiotreen
- VSM Kind Chamodent
- VSM Kind Cinababy
- VSM Kind Kindival
- VSM Kind Nisykind tabletten
- VSM Kind Tussikind siroop suikervrij
- Cocculine
- Coryzalia
- Homeovox
- Oscillococcinum
- Sédatif PC
- Urtizon Complex-korrels

Fytotherapie

- A.Vogel Atrosan tabletten
- A.Vogel Aesculaforce tabletten
- A.Vogel Boldocynara tabletten
- A. Vogel Echinaforce druppels
- A.Vogel Linoforce
- A.Vogel ProstaforceMed
- VSM Dormiplant Valeriaan

Bijlage 2

Werkzame stoffen – 2022

Hooikoorts

- Azelastinehydrochloride
- Cetirizinehydrochloride
- Dinatriumcromoglicaat
- Fexofenadine hydrochloride
- Loratadine

Verkoudheid, verstopte neus, loopneus

- Bergdenolie
- Dennennaaldenolie
- Eucalyptusolie
- Ipratropiumbromide
- Kamfer
- Levomenthol
- Majoranaolie
- Oxymetazolinehydrochloride
- Terpentijnolie
- Thymol
- Tramazolinehydrochloride
- Xylometazolinehydrochloride
- Zoutoplossing 0,9% en 2,2%

Droge hoest

- Codeïnefosfaat
- Noscaphinehydrochloride

Productieve hoest

- Acetylcysteïne
- Broomhexinehydrochloride
- Carbocisteïne
- Citroenolie
- Eucalyptusolie
- Mirteolie
- Zoete sinaasappelolie

Acne

- Benzoylperoxide
- Miconazolnitraat

Desinfectie

- Benzalkoniumchloride
- Chloorxylenol
- Povidonjodium

Koortslip

- Aciclovir
- Hydrocortison

Schimmelinfectie

- Clotrimazol
- Miconazolnitraat
- Terbinafinehydrochloride

Wratten

- Salicylzuur

(jeuk en pijn bij) Insectenbeten en –steken

- Pramocaïne
- Tripelennaminehydrochloride
- Zinkoxide

Huidklachten

- Sulfobituminoseammonium
- Zinkoxide

Hoofdhuidklachten

- Seleniumsulfide

Jet-lag

- Melatonine

Nicotinesubstitutie

- Nicotine

Nervositeit

- Valeriana extractum

Reisziekte

- Chloorcyclizinehydrochloride
- Cinnarizine
- Cyclizine
- Meclozinehydrochloride

Noodanticonceptie

- Levonorgestrel
- Ulipristal acetaat

Homeopathie

- Aconitum napellus
- Aesculus hippocastanum
- Allium cepa
- Ammi visnaga
- Anas barbariae
- Antimonium sulfuratum auratum
- Apis mellifica
- Aerialia racemosa
- Arnica montana
- Arsenicum album
- Belladonna
- Bellis perennis
- Bryonia alba
- Bryonia cretica
- Calendula officinalis
- Carbo vegetabilis
- Cardiospermum halicacabum
- Chamomilla
- Croton tiglium
- Drosera rotundifolia
- Echinacea angustifolia
- Echinacea purpurea

Urinewegproblemen

- Arctostaphylos uvaursi folium (berendruifblad)
- Pompoenpitextract
- Pompoenpitolie
- Sabal serrulata-extract

Vaginale schimmelinfecties

- Clotrimazol

- Eucalyptus globulus
- Ferrum phosphoricum
- Hamamelis virginiana
- Hedera helix
- Hepar sulfur
- Histaminum muriaticum
- Hypericum perforatum
- Ipecacuanha
- Ledum palustre
- Luffa operculata
- Magnesium carbonicum
- Magnesium muriaticum
- Nux vomica
- Phosphorus
- Podophyllum peltatum
- Pulsatilla pratensis
- Salvia officinalis
- Silicea
- Symphytum officinalis
- Thuja occidentalis
- Zincum valerianicum

Fytotherapie

- Aesculus hippocastanum
- Cassia angustifolia
- Cynara
- Echinacea
- Harpagophytum
- Linum usitatissimum
- Rhamnus frangula
- Sabal serulata
- Silybum
- Taraxacum
- Valeriana officinalis

Bijlage 3

Terminologie – 2022

Aanbevolen dosering	Cervixkapje
Accidentele overdosering	Chronische aandoening
Acuut	Coeliakie
Aderen	Coïtus interruptus
Adolescent	Combinatiegeneesmiddel
Aften	Condoom
Afweersysteem	Coördinatieproblemen
Allergische reactie	Criteria
Hooikoorts	Dagdosering
Antagonist	Desoriëntatie
Anticonceptie	Diabetici
Antidepressiva	Diuretica
Antihistaminica	Doktersvoorschrift
Antimycotica	Doseringsschema
Antistollingsmiddelen	Dosis
Antiviraal	Droge hoest
Anus	Duizeligheid
Ascorbinezuur	Eczeem
Aspirator	Effecten
Astma	Effectieve dosering
AV	Eierstokken
Baarmoeder	Eksterogen
Bacteriële infectie	Evenwichtsstoornissen
Bacteriën	Exantheem
Beginverergering	Extract
Benauwdheid	Fenylalanine
Beroerte	Fenylketonurie
Bewegingsziekte	Funciestoornis
Benigne prostaat hypertrofie	Fytotherapeutica
Bijwerking	Fytotherapeutisch geneesmiddel
Bloedingstijd	Galactosemie
Bloedneus	Galbulten
Bloedplaatjes	Gastro oesofageale reflux
Bloedstolling	Geelzucht
Bloedverdunners	Geneesmiddel
Braken	Geneeswijze
Breed werkingsgebied	Geslachtsgemeenschap
Bronchiaal	Geslachtsorganen
Buitenbaarmoederlijke zwangerschap	Gestandaardiseerd plantenextract
Bypass	Giften
Candida albicans	Glaucoom

Gluten	Longemfyseem
H1 antagonist	Loopneus
Haarvat	Luieruitslag
Hallucinatie	Luizen
Hartfalen	Maagsapresistent
Hartritmestoornissen	Maagzweer
Hemolytische anemie	MAO-remmers
Heparine	Medisch hulpmiddel
Herpes labialis	Mee-eter
Herpes simplex	Megacolon
Hersenbloeding	Melksuiker
Histamine	Methotrexaat
Hoestonderdrukkend	Micro-organisme
Hoestprikkel	Miskraam
Homeopathica	Misselijkheid
Homeopatisch geneesmiddel	Moedervlek
Hooikoorts	Motiliteit
Hormonaal	
Huiduitslag	Mondzweren
Hulpstof	Mucolytica
Hyperaciditeit	Mucoviscidose
Hypertensie	Natriumdiet
Hyperventilatie	Netelroos
Hypofyse	Neten
Indicatie	Neuspoliep
Infectie	Nicotinesubstitutie
Inhaleren	Nood anticonceptie
Innesteling	NSAID
Insufficiëntie	Occlusief verband
Insuline	Oedeem
Interactie	Ontsmetten
Irreversibele levernecrose	Ontsteking
Kaliumverlies	Ontstekingsremmend
Kassacheck	Oogboldruk
Klinisch bewijs	Oorsuizen
Klyasma	Ophoesten
Koortslip	Orale conceptiva
Kortademigheid	Oropharyngeaal
Kruidengeneesmiddel	ORS
Kruidentincturen	Overdosering
Lactatie	Overgang
Lactose intolerantie	Overgevoelighedsreactie
Lapp-lactase deficiëntie	Parasieten
Lokaal	Patiëntenbijsluiter
Longblaasjes	Penis

Pentoxifylline	Tandglazuur
Perforatie van maag of darm	Tandplak
Pessarrium	Tandvleesontsteking
Platluis	Therapeutische indicatie
Pollinose	Tinea pedis
Postoperatief	Toedieningsfrequentie
Prikkelhoest	Topicaal
Prostaat	Torpedovormig
Pruritus	Toxisch
Psoriasis	Traditioneel gebruik
Puisten	Transpireren
Recept	Tremoren
Resistentie	Trombose
Retard werking	Tuberculose
Rhinitis sicca	UA
Risicogroep	UAD
RVG	Uitdroging
RVH	Uni-dosis
Sacharose	UR
Salicylaten	Urinelozing
Schaamluis	Urinewegen
Schildklier	Urineweg-retentie
Schimmeldodend	Urticaria
Schimmelinfectie	Vaatverwijzend
Schurft	Vaccinatie
Sinusitis	Vaginale afscheiding
Slijmvlies	Vastzittende hoest
Smaakstoornissen	Veneuze insufficiëntie
Spasmen	Vergeeten dosis
Spijsverteringsproblemen	Vergiftigingen
Spiraaltje	Verwardheid
Stofwisselingsprocessen	Virus
Stoornis	Vluchtige oliën
Stuipen	Vomeren
Sucrose	Voorbehoedsmiddel
Sufheid	Voorhoofdholte
Suspensie	Waarschuwing
Symptomatische behandeling	Wazig zien
Symptomen	Weerstand
Systemisch effect	Werkzame stof
Systemische werking	Wetenschappelijk
Taaitslijmziekte	Wijnvlek
Tachycardie	Wisselwerking
Talg	Witte bloedlichaampjes
Tandbederf	Witte vloed

Wratten
Zelfzorg
Zetpil
Ziekte van Crohn

Ziektekiemdodend
Zwemmerseczeem

Begrippen homeopathie en fytotherapie

Acute middelen
Allopathisch geneesmiddel
Anamnese
Beginverergering
Centesimaal
Chronische middelen
Constitutiemiddel
Decimaal
Dynamiseren
Geneesmiddelbeeld
Klassieke homeopathie
Klinische homeopathie
Modaliteit
Potentiëren
Remmende factoren
Ziektebeeld

Bijlage 4*: Meest risicovolle geneesmiddelen(groepen) met bijbehorende risicowaarschuwingen en adviezen:

Geneesmiddelengroep	Mondelinge risicowaarschuwing als (onderdeel van de) kassacheck	Advies door de (assistent)drogist
Middelen tegen verstopte neus - xylometazoline - oxymetazoline - tramazoline	<i>Het is niet verstandig dit geneesmiddel langer dan 7 dagen te gebruiken, want dan beschadigt het slijmvlies. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i>	Deze geneesmiddelen maximaal 7 dagen achter elkaar gebruiken, daarna 1 maand niet.
Hoestprikkeldepende middelen - noscapine - codeïne	<i>Dit geneesmiddel kan de reactiesnelheid verminderen, en daarom gevaarlijk zijn bij autorijden en bij gebruik van machines. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i>	Codeïne en noscapine werken alleen tegen droge kriebel- of prikkelhoest. Codeïne en noscapine niet bij een slijmhoest gebruiken. Beide middelen onderdrukken de hoestprikkel, terwijl die prikkel bij een slijmhoest juist nodig is om het slijm op te hoesten. Noscapine kan de bloedstolling ontregelen.
Miconazol - Daktarin, - AcneCare - Miconazol	<i>Dit geneesmiddel kunt u niet samen met bloedverduunners gebruiken. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i>	Miconazol kan de bloedstolling ontregelen.
NSAID's (oraal gebruik) - acetylsalicylzuur - carbasalaat - diclofenac - ibuprofen	<i>Dit geneesmiddel kan maagklachten veroorzaken, vooral bij lang gebruik. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i>	Risico hangt onder andere af van leeftijd klant, overige medicatie die klant gebruikt, andere ziektes die de klant heeft en of de klant gevoelig is voor NSAID's.

<ul style="list-style-type: none"> - ketoprofen - naproxen - flurbiprofen - combinatiemiddelen paracetamol <u>met</u> acetylsalicylzuur en/of propyfenazon 		<p>Er zijn alternatieven: In veel gevallen is paracetamol een goed alternatief.</p>
<p>Middelen tegen diarree</p> <ul style="list-style-type: none"> - loperamide 	<p><i>Er is risico op uitdroging. Het is belangrijk om 2 liter water per dag te drinken. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i></p>	<p>U loopt het risico op uitdroging, doordat het vocht met de diarree uit het lichaam verdwijnt. ORS bevat zouten en suikers die uw lichaam nodig heeft bij diarree.</p>
<p>Laxeermiddelen</p> <ul style="list-style-type: none"> - bisacodyl - senna 	<p><i>Gebruik dit geneesmiddel niet langer dan 3 dagen, want dat geeft risico op luie darmen en uitdroging. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i></p>	<p>Deze geneesmiddelen innemen met veel vocht.</p> <p>Gebruik laxeremiddelen niet langer dan 3 dagen achter elkaar. Werkt het niet voldoende binnen 3 dagen? Raadpleeg dan uw arts.</p>
<p>Sint-Janskruid (Hypericum perforatum)</p>	<p><i>Gebruik van dit middel kan niet altijd samen met andere geneesmiddelen of met de anticonceptiepil. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i></p>	<p>Kruiden, zoals Sint-janskruid, worden vaak ten onrechte als onschuldig beschouwd.</p> <p>Het is belangrijk te weten bij welke geneesmiddelen u Sint-janskruid niet moet gebruiken. Ook niet bij de anticonceptiepil, dat is namelijk een geneesmiddel.</p>

<p>Paracetamol</p> <ul style="list-style-type: none"> - paracetamol - paracetamol combinatiepreparaten <p><u>zonder</u> NSAID</p>	<p><i>Het is belangrijk om niet te veel te gebruiken, want dan kan dit geneesmiddel lever- en nierklachten geven. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i></p>	<p>Neem bij chronisch gebruik (langer dan 1 maand) maximaal 5 tabletten per dag, bij incidenteel gebruik maximaal 6 tabletten per dag.</p> <p>Bij gebruik van pijnstillers gedurende meer dan 15 dagen per maand kan pijnstillerafhankelijke hoofdpijn ontstaan.</p>
<p>Middelen bij maagklachten</p> <ul style="list-style-type: none"> - esomeprazol - omeprazol - pantoprazol 	<p><i>Dit geneesmiddel geeft risico op bijwerkingen bij lang gebruik. Wij adviseren u voor gebruik de bijsluiter te lezen.</i></p>	<p>Omeprazol en pantoprazol kunnen bij langdurig gebruik bijwerkingen geven, zoals botontkalking, darminfecties en nierfalen.</p> <p>Gebruik indien mogelijk liever lichtere middelen, of overleg met een arts.</p> <p>Deze middelen kunnen de bloedstolling ontregelen.</p>
<p>Morning-afterpil met levonorgestrel</p>	<p>I.v.m. privacy-redenen wordt bij dit middel geen mondelinge risicowaarschuwing gegeven.</p>	<p>Als u dit geneesmiddel niet tijdig (binnen 72 uur) na onbeschermd geslachtsgemeenschap gebruikt, dan bestaat het risico op ongewenste zwangerschap en verstoring van de menstruatiecycclus.</p> <p>Niet gebruiken zonder overleg met een arts als u ook medicijnen tegen epilepsie, tuberculose of hiv, of sint-janskruid of ciclosporine gebruikt.</p>

<p>Morning-afterpil met ulipristal</p>	<p>I.v.m. privacy-redenen wordt bij dit middel geen mondelinge risicowaarschuwing gegeven.</p>	<p>Als u dit geneesmiddel niet tijdig (binnen 120 uur) na onbeschermd geslachtsgemeenschap gebruikt, dan bestaat het risico op ongewenste zwangerschap en verstoring van de menstruatiecyclus.</p> <p>Niet gebruiken zonder overleg met een arts als u ook andere medicijnen gebruikt.</p>

**Bijlage 4 behoort bij eindterm 18 in de exameneisen van Adviseren 1 en is hier toegevoegd omdat deze risicowaarschuwingen bekend worden verondersteld bij de examenkandidaat voor Adviseren 2.*

Bijlage 5*: Bijlage veel verkochte zelfzorgmiddelen met specifieke kenmerken en/of een risicowaarschuwing die de Assistent-drogist en Drogist moet kunnen herkennen en kunnen toepassen:

**Bijlage 5 behoort bij eindterm 18 in de exameneisen van Adviseren 1 en is hier toegevoegd omdat deze risicowaarschuwingen bekend worden verondersteld bij de examenkandidaat voor Adviseren 2.*

Middel	Werkzame stof	Indicatie	Risicowaarschuwingen die de Assistent-Drogist en Drogist moet kunnen herkennen en kunnen toepassen:
Norit	actieve kool	Diarree en vergiftigingen Specifiek kenmerk: enige middel dat gebruikt kan worden bij voedselvergiftiging en bepaalde medicatievergiftigingen	Risicowaarschuwing: De werking van de anticonceptiepil kan afnemen. Gebruik aanvullende anticonceptie als u de anticonceptiepil gebruikt. Uw ontlasting kan zwart verkleuren. Dit is ongevaarlijk. Overleg eerst met een arts als u andere medicijnen gebruikt.
Bisolvon	broomhexinehydrochloride acetylcysteïne	Vastzittende hoest Specifiek kenmerk: slijmoplossend, niet geschikt voor kinderen jonger dan 2 jaar (2016 aangepast).	Risicowaarschuwing: Niet gebruiken bij kinderen onder de twee jaar. Niet gebruiken als u borstvoeding geeft. Niet gebruiken als u een maagzweer heeft of heeft gehad.
Fluimucil	acetylcysteïne	Vastzittende hoest Specifiek kenmerk: slijmoplossend, niet geschikt voor kinderen jonger dan 2 jaar. (Was voor 2016 zelfs geschikt voor zuigeling).	Risicowaarschuwing: Niet gebruiken bij kinderen onder de twee jaar. Als u antibiotica gebruikt deze 2 uur voor of na de acetylcysteïne innemen. Niet gebruiken als u een maagzweer heeft of heeft gehad. Niet gebruiken als u astma of COPD heeft.

Rennie	calciumcarbonaat magnesiumcarbonaat	Maagzuur	Risicowaarschuwing: Raadpleeg de bijsluiter als u ook andere medicijnen gebruikt, bijvoorbeeld op recept. Zoek eerst op in de bijsluiter of deze veilig combineren met het maagmiddel. Of overleg met arts/apotheker. Niet gebruiken als u slechte nieren heeft (eerst overleggen met huisarts). Niet innemen met grote hoeveelheden melk of zuivelproducten.
Azaron	tripelenaminehydrochloride	Insektenbeten of -steken	Risicowaarschuwing: Raadpleeg eerst de huisarts bij gebruik voor kinderen onder de 2 jaar
Trachitol	lidocaïnehydrochloride	Beginnende keelpijn Specifiek kenmerk: enige zelfzorggeneesmiddel bij keelpijn met alleen lidocaïne.	Risicowaarschuwing: Kijk in de bijsluiter of dit middel geschikt is voor zwangerschap/borstvoeding of kinderen. Niet langer gebruiken dan 1 week.
Tantum	benzydaminehydrochloride	Spier- en gewrichtsklachten Specifiek kenmerk: behoort tot de NSAID's lokaal.	Risicowaarschuwing: Niet gebruiken op wonden. Indien niet bedoeld voor handen, na gebruik handen wassen. Niet gebruiken bij kinderen. Overleg voor gebruik met arts als u astma heeft, zwanger bent of borstvoeding geeft.
Imodium tabletten/ capsules	loperamidehydrochloride	Diarree Specifiek kenmerk: leeftijd vanaf 8 jaar, niet bij voedselvergiftiging.	Risicowaarschuwing: Gebruik dit medicijn niet langer dan twee dagen achter elkaar als er geen verbetering optreedt. Drink veel want bij heftige diarree kunt u uitdrogen. (vooral baby's en ouderen). Niet gebruiken bij bloed of slijm in de ontlasting. Niet gebruiken bij kinderen jonger dan 8 jaar. Niet gebruiken als u een slechte lever heeft. Niet gebruiken als u zwanger bent of borstvoeding geeft. Stoppen als de ontlasting vaster wordt of als u langer dan 12 uur geen ontlasting heeft gehad.

Mucoangin	ambroxolhydrochloride	Keelpijn	Risicowaarschuwing: Niet gebruiken door kinderen onder de 12 jaar. Niet gebruiken bij zwangerschap en borstvoeding. Niet gebruiken bij slechte nierfunctie of leverfunctie. Niet langer dan 3 dagen achtereen gebruiken.
Zovirax	aciclovir	Koortslip	Risicowaarschuwing: Alleen gebruiken op de huid rond de mond en de lippen. Contact met de (binnenkant van de) mond vermijden.
Wartner	stikstof	Wratten Specifiek kenmerk: stikstofmethode tegen wratten.	
Midalgan	histaminechloride methylnicotinaat glycolmonosalicylaat	Spierpijn	Risicowaarschuwing: Niet bij kinderen jonger dan 12 jaar. Niet gebruiken op een beschadigde huid, niet op slijmvliezen of in de ogen laten komen. Niet gebruiken op rode en gezwollen pezen of gewrichten of bij pijn door een zweepslag. Na het aanbrengen mag u niet zonnen of onder de hoogtezon en moet u de handen goed wassen. Niet gebruiken op blauwe plekken. <u>Niet gebruiken direct na een heet bad of hete douche.</u>
Curanol	Hamamelis virginiana, Calendula officinalis, Echinacea pupurea, Aesculuc hippocastanum, Sulfur depuratum, Thiamine (vitamine B1), dl-alfa-tocoferol (vitamine E	Aambeien Specifieke werking: middel tegen aambeien veroorzaakt door zwangerschap.	
O.R.S.	glucose natriumchloride natriumcitraat kaliumchloride	Uitdroging, ondersteunend middel bij diarree en verstopping Specifieke werking:	Risicowaarschuwing: Los het poeder op in precies de hoeveelheid water die genoemd staat op de verpakking. Het is gevaarlijk het met te weinig water in te nemen. Gebruik voor de oplossing vers kraanwater (in NL) of mineraalwater zonder prik uit fles. Als u dat niet heeft kunt u vers gekookt water

		middel tegen uitdroging	gebruiken dat u even laat afkoelen.
Japane notenboom of Ginkgo (Ginkgo biloba)		<p>Kruidenproducten met Ginkgo zijn als geneesmiddel goedgekeurd ter verbetering van het geheugen en concentratie en voor het verbeteren van de doorbloeding van handen en voeten.</p> <p>Kruidenproducten met Ginkgo worden als supplement daarnaast ook gebruikt bij andere klachten zoals gewrichtspijn, duizeligheid en klachten van de hogere luchtwegen.</p>	<p>Risicowaarschuwing: Dit middel beïnvloedt de werking van bepaalde geneesmiddelen. Onder andere van Aspirine en omeprazol. Maar ook receptgeneesmiddelen als antipsychotica, pijnstillers, hart- en vaatmedicijnen (bloeddrukverlagers), maagzuurremmers, diabetesmiddelen en bloedverdunners.</p>
Knoflook (Allium sativum)		<p>Kruidenproducten met knoflook zijn als geneesmiddel goedgekeurd om verkoudheidsklachten te verminderen en om aderverkalking te verminderen en te voorkomen bij volwassenen.</p> <p>Kruidenproducten met knoflook worden als supplement daarnaast ook gebruikt bij andere klachten zoals bij gewrichtsklachten, urineweginfecties of ringworm.</p>	<p>Risicowaarschuwing: Dit middel beïnvloedt de werking van bepaalde geneesmiddelen. Onder andere van omeprazol. Maar ook receptgeneesmiddelen als spierverslappers, antikankermedicijnen, maagzuurremmers, antivirale medicijnen (hiv medicijnen) en bloedverdunners.</p>